

Yttrande över promemorian Konsekvenser av justerade åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem (S2021/02250)

Inledning

Svensk Scenkonst har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och får härmed anföra följande.

Svensk Scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för organisationer inom musik, dans och teater. Vi representerar över 100 teatrar, orkestrar, operahus, danskompanier, länsmusikorganisationer, produktionsbolag och andra verksamheter inom den svenska scenkonsten. Svensk Scenkonst verkar för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för medlemsorganisationerna att bedriva en professionell verksamhet, både nationellt och internationellt.

Allmänna synpunkter

Svensk Scenkonst konstaterar att det är rimligt ur samhällsekonomisk synvinkel att eftersträva att befolkningen kvarstår i arbete längre tid än idag, med utgångspunkt i den ökande medellivslängden. Utifrån det perspektivet har Svensk Scenkonst i tidigare remissvar på Ds 2019:2 tillstyrkt förslaget om att höja åldersgränserna i pensionssystemet och i andra trygghetssystem.

Konsekvenser av reformen

3.2 Sysselsättning

Angående de önskade effekterna på sysselsättningen vill Svensk Scenkonst åter lyfta fram det faktum att möjligheten att fortsätta arbeta i högre ålder inte är densamma inom alla yrken. För att nå det verkliga målet med fler i arbete under längre tid krävs det att en ökande andel av befolkningen byter yrke inom eller utanför den sektor man tidigare varit verksam i. En stor del av ansvaret för detta ligger på individen, men staten har också en avgörande roll för att skapa de nödvändiga förutsättningarna genom en utveckling av kringliggande system för omställning, exempelvis möjligheten att kunna finansiera studier senare i livet.

Inom scenkonsten infördes 2020 ett nytt system med omställningsstöd för vissa grupper som tidigare hade lägre pensionsålder då de inte bedömts kunna arbeta inom sina konstnärliga yrken fram till den tidigare pensionsåldern (65 år). För dansare och sångare finns nu ett heltäckande kollektivavtalat omställningssystem, som innebär att karriärväxling kan ske i god tid före uppnådd pensionsålder.

Vid övergången till det nya systemet bedömde regeringen att omställningsstödet inte behövde inkludera alla de yrkesgrupper vars pensionsålder tidigare varit lägre än 65 år. Kollektivavtalsparterna gjorde dock bedömningen att tio procent av yrkesgruppen musiker skulle vara i behov av ett omställningsstöd för att lämna sitt konstnärliga yrke före 65 års ålder. Den höjning av pensionsåldern som nu har påbörjats innebär en väsentlig förändring av dessa förutsättningar.

Som redan konstaterats kommer behovet av omställning före sedvanlig pensionsålder (den framtida riktåldern) bli en fråga för betydligt fler yrkesgrupper på arbetsmarknaden som helhet. De särskilda förutsättningar som finns inom konstnärliga verksamheter när det gäller att bedöma tillräckliga kvalifikationer gör dock även i fortsättningen frågan särskilt svårhanterad inom scenkonsten, varför nya särlösningar kan behövas även framöver om möjligheten till avgång med pension skjuts framåt.

Förhandlingschef Maria Sundling Grundtman,

maria.grundtman@svenskscenkonst.se

08-440 83 77 är Svensk Scenkonsts kontaktperson i detta ärende.

SVENSK SCENKONST

Stefan Forsberg

Styrelseordförande

Mikael Brännvall

VD